

KURAN HARFLERİNİN SIFATLARI

HARFLERİN SIFATLARI

ASLİ SIFATLAR

Harflerin zatına mahsus olan, hiçbir şekilde ayrılmayan sıfatlardır. (Sad harfinde bulunan kalınlık, sin harfindeki incelik sıfatlarıdır.)

ARİZİ SIFATLAR

Harflerin zatına mahsus olmayıp, geçici bir keyfiyet sebebiyle harfte bulunan sıfatlardır. İdğam, izhar, tefhim, terkik gibi.

Mesela: nunu sakin/tenvidinden sonra vav veya ya harfi geldiğinde gunneli idğam olur. Vav ve ya harfine gunne seside eşlik eder. Halbuki vav ve ya harfinde gunne sıfatı yoktur.

sahihtilavet

— التلاوة الصحيحة —

ASLİ SIFATLAR

Zıttı Olan Sıfatlar

1. Hems \neq Cehr
2. Şiddet \neq Rihvet \neq Beyniyye
3. İstila \neq İstifal
4. İtbak \neq İnfisah
5. İzlak \neq İsmat

Zıttı Olmayan Sıfatlar

1. Safir
2. Kalkale
3. Lin
4. İnhiraf
5. Tekrir
6. Tefeşşi
7. İstitale
8. Gunne

sahihtilavet

– التلاوة الصحيحة –

ZİDDİ OLAN ASLİ SIFATLAR

HEMS	{ فَحْتُهُ شَخْصٌ سَكَّتْ }
CEHR	Geriye kalan harfler

İSTİLA'	{ خُصَّ ضَنْطٌ قِظٌ }
İSTİFAL	Geriye kalan harfler

ŞİDDET	{ أَجِدُ قَطٍ بَكَتْ }
BEYNIYYE	{ لِنَ عُمَرُ }
RİHVET	Geriye kalan harfler

İZLAK	{ فَرَّ مِنْ لُبِّ }
İSMAT	Geriye kalan harfler

İTBAK	{ ص - ض - ط - ظ }
İNFI TAH	Geriye kalan harfler

ZİDDİ OLAN ASLİ SIFATLARDA NELERİ İNCELERİZ ?

1. Hems \neq Cehr : Harfte hava akımı olup olmadığını
2. Şiddet \neq Rihvet \neq Beyniyye : Sakin harflerdeki ses akım miktarını
3. İstila \neq İstifal : Sesin üst damağa yükselme / yükselmeme durumunu (incelik, kalınlık)
4. İtbak \neq İnfitah : Sesin dil ile üst damak arasında sıkışıp / sıkışmadığını
5. İzlak \neq İsmat : Harfin telaffuzu esnasında dil, veya dudak ucunun kullanılıp /kullanılmadığını İNCELERİZ.....

ZİDDİ OMAYAN ASLİ SIFATLAR

1. **Safir:** Harfin sesindeki keskinlik ve kuvvettir. Sadece ص س ز harflerinde bulunur.
2. **Kalkale :** قطب جـ harfleri sakinken mahreç bölgelerindeki iki noktanın birbirinden ayrılması sonucu ortaya çıkan zaid sestir. Kalkale sıfatının iki derecesi vardır: Kalkale-i kübra, kalkale-i suğra

Kalkale-i Kübra

Kalkale yapılan harf üzerinde vakıf yapıyorsa gerçekleşir.

● الْحَقُّ	● مُحِيطٌ	● الثَّاقِبُ	● الْحَمِيدُ	● فِي تَكْذِيبٍ
------------	-----------	--------------	--------------	-----------------

Kalkale-i Suğra

Kalkale yapılan harf kelime veya cümle ortasında gelirse oluşur

فِي صَدْرِكَ	وَلَا أُنْفِئِمُ	عَلَى رَجْعِهِ	فَوْسَطُنَ	صَبْرًا
--------------	------------------	----------------	------------	---------

ZİDDİ OMAYAN ASLİ SIFATLAR

3. **Lin:** Öncesi fethalı olan sakin vav ve ya harflerinin telaffuzu esnasında hiçbir zorluk yaşanmadan sesin mahreçten kolaylıkla akmasıdır.
4. **İnhiraf:** Lam ve ra harfleri telaffuz edilirken dilin önüne çıkan bir egel sebebiyle sesin kamil olarak akmayıp, başka yöne meyletmesidir.
5. **Tekrir:** Ra harfi telaffuz edilirken –mahrecindeki darlık sebebiyle- dil ucunun titremesidir.
6. **Tefeşşi:** Şin harfi telaffuz edilirken, sesin mahreçten yayılarak alt ve üst dişlerin iç yüzeylerine çarpmasıdır.
7. **İstital:** Dilin dat harfinin mahrecine temasından sonra hafifçe öne doğru ilerlemesidir.
8. **Gunne:** Dilin dat harfinin mahrecine temasından sonra hafifçe öne doğru ilerlemesidir. Gunne sıfatının dört ayrı derecesi vardır.

GUNNE SIFATININ DERECELERİ

1. EN KAMİL GUNNE

Gunnenin kuvvet ve uzama yönünden en kamil durumudur. Mim ve nun harflerin idğam olma ve şeddeli olma durumunda bulunur.

قِطْعًا مِّنَ اللَّيْلِ	اللَّهُمَّ	النَّعِيمِ	لِقَوْمٍ يَتَّقُونَ	النَّاسِ	ضِيَاءً وَالْقَمَرَ	ثُمَّ	إِنَّ هَذَا
-------------------------	------------	------------	---------------------	----------	---------------------	-------	-------------

2. KAMİL (TAM) GUNNE

Bir üstteki sınıftan biraz daha kısa durumdadır. Mim ve nun harflerinin gizlenmesi durumunda oluşur. (ihfa, iklab, dudak ihfası)

مَا جِئْتُمْ بِهِ	مِنَ ذَلِكَ	بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ	أَنْتُمْ	بِهِمْ بِرِيحٍ	عِنْدَ اللَّهِ	مِنَ بَعْدِهِمْ	مِنَ شَفِيعٍ
-------------------	-------------	------------------------	----------	----------------	----------------	-----------------	--------------

GUNNE SIFATININ DERECELERİ

3. EKSİK (NAKIS) GUNNE

İzhar durumundaki nun ve mim harfinde görülür. Son harfi nun veya mim olan kelimelerde vakıf yapıldığında da bu tür gunne oluşur.

الْأَمْرَ	كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ	تَعْمَلُونَ	شَهِيدٌ عَلَى	نَعِدُهُمْ أَوْ	عَنْ آيَاتِنَا	تَفْتَرُونَ	أَنْ أُبَدِّلَهُ
-----------	----------------------	-------------	---------------	-----------------	----------------	-------------	------------------

4. EN NAKIS GUNNE

Gunnenin kuvvet ve uzama yönünden en zayıf durumudur. Harekeli nun ve mim harflerinde bulunan ve harften ayrılmayan gunnedir.

أَعْلَمُ	الَّذِينَ	مَا تَلَوْتُهُ	آيَاتِنَا	وَمَا كَانُوا	لِلْمُسْرِفِينَ	ءَامَنُوا	لَا يَرْجُونَ
----------	-----------	----------------	-----------	---------------	-----------------	-----------	---------------

BOĞAZ HARFLERİNİN SIFATLARI

BOĞAZIN ALT KISMI

{ ء }	Cehr	Şiddet	İstifal	İnfitah	İsmat
{ ٥ }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat

BOĞAZIN ORTA KISMI

{ ع }	Cehr	Beyniyye	İstifal	İnfitah	İsmat
{ ح }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat

BOĞAZIN ÜST KISMI

{ خ }	Hems	Rihvet	İstila'	İnfitah	İsmat
{ غ }	Cehr	Rihvet	İstila'	İnfitah	İsmat

LİSAN HARFLERİNİN SIFATLARI

LİSANIN ARKA KISMI

{ ق }	Cehr	Şiddet	İstila'	İnfitah	İsmat	Kalkale
{ ك }	Hems	Şiddet	İstifal	İnfitah	İsmat	

LİSANIN ORTA KISMI

{ ج }	Cehr	Şiddet	İstifal	İnfitah	İsmat	Kalkale
{ ش }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat	Tefeşşi
{ ی }	Cehr	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat	Lin

LİSAN HARFLERİNİN SIFATLARI

DİLİN YAN KISMI

{ ض }	Cehr	Rihvet	İstila'	İtbak	İsmat	İstitale
{ ل }	Cehr	Beyniyye	İstifal	İnfitah	İzlak	İnhiraf

DİLİN UCA YAKIN ÖN KISMI

{ ن }	Cehr	Beyniyye	İstifal	İnfitah	İzlak	Gunne
-------	------	----------	---------	---------	-------	-------

DİLİN İÇE YAKIN ÖN KISMI 1

{ ر }	Cehr	Beyniyye	İstifal	İnfitah	İzlak	İnhiraf	Tekrir
-------	------	----------	---------	---------	-------	---------	--------

LİSAN HARFLERİNİN SIFATLARI

DİLİN İÇE YAKIN ÖN KISMI 2

{ ط }	Cehr	Şiddet	İstila'	İtbak	İsmat	Kalkale
{ د }	Cehr	Şiddet	İstifal	İnfitah	İsmat	Kalkale
{ ت }	Hems	Şiddet	İstifal	İnfitah	İsmat	

DİLİN İÇE YAKIN ÖN UCU

{ ظ }	Cehr	Rihvet	İstila'	İtbak	İsmat
{ ذ }	Cehr	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat
{ ث }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat

LİSAN HARFLERİNİN SIFATLARI

DİLİN UÇ KISMI

{ ص }	Hems	Rihvet	İstila'	İtbak	İsmat	Safir
{ س }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat	Safir
{ ز }	Cehr	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat	Safir

ŞEFE HARFLERİNİN SIFATLARI

1. MAHREÇ

{ ف }	Hems	Rihvet	İstifal	İnfitah	İzlak
-------	------	--------	---------	---------	-------

2. MAHREÇ

{ ب }	Cehr	Şiddet	İstifal	İnfitah	İzlak	Kalkale
{ م }	Cehr	Beyniyye	İstifal	İnfitah	İzlak	Gunne
{ و }	Cehr	Rihvet	İstifal	İnfitah	İsmat	Lin